

Kıymetli Meslektaşlarımız,

2024'de Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Arap Dili ve Belâgatı, İstanbul Medeniyet Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Arap Dili ve Belâgatı bölümleri ile İslam Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi (IRCICA) ortaklığında, "**8/14. Yüzyılda Arap Dili, Edebiyatı ve Belâgatı Çalışmaları**" ismiyle bir sempozyum düzenlenecektir. Sempozyumda söz konusu yüzyılda eser telif etmiş müellifler, bu müelliflerin telif ettiği eserler ve dönemdeki teori ve bakış açılarının masaya yatırılarak incelenmesi amaçlanmaktadır. Sözkonusu yüzyılda özellikle Anadolu ile Anadolu'ya etki etmiş Şam-Mısır merkezli Memlûkler ve Türkistan-İran coğrafyasının ön plana çıkarılması beklenmektedir. Sunumlara esas teşkil edecek şahsiyetler, metinler ve görüşler Osmanlı dönemine etkisi oranında önem arz etmektedir. Zira bu sempozyum önümüzdeki yıllarda yapılması planlanan Osmanlı dönemindeki Arap dili, belâgatı ve edebiyatını konu edecek sempozyum serisinin ilkidir ve Osmanlı dönemine hazırlık yüzyılını ele almaktadır. Dolayısıyla sunumlarda Osmanlı dönemine ve coğrafyasına etki etmiş aktörler ile bu aktörlerin eser ve görüşleri öncelenecektir.

8/14. yüzyıl İslam medeniyetinde dönemin alim ve edipleri ilm-i edebe dair pek çok önemli eser kaleme almışlar; dönemin ilmî, edebî ve fikrî geleneğini satırlara dökmüşlerdir. Şüphesiz bu alim ve eserlerinin etkisi sonraki yüzyıllarda da devam etmiştir. Anadolu'da yeşeren İslam ilim ve edeb geleneğinin anlaşılması ve ayrıca Osmanlı alim ve ediplerinin temel referanslarının belirlenmesi ancak bu etkinin takip edilmesiyle mümkün olur. Farklı sebeplerle Horasan, Semerkant, Herat, Dimaşk, Tebriz ve Kahire gibi ilim ve edebiyat merkezlerine yapılan seyahatler ve bu seyahatlerdeki ilmî alış-veriş sonraki yüzyıllarda Anadolu merkezli İslam medeniyetini besleyen önemli unsurlar olmuştur. Bu dönemde ilm-i edeb alanında yazılan sözlük, sarf, nahiv, belâgat, edebiyat, vaz'a... dair başlıca eserler, bir sonraki dönemin temel referansları olmuştur.

Son yıllarda akademisyenler dikkatlerini alim, eser, fikir... boyutlarıyla bu döneme yöneltmiş olsalar da bu çalışmaların büyük bir kısmı, ilm-i edebin geniş *sistematîği*, *problematik* açıdan incelenmesi ve *kronolojik gelişimi* göz ardı edilerek ele alınmıştır. Dolayısıyla, şimdiye kadar yapılan parçalı çalışmalar dönem hakkında kapsamlı bir resim sunmak ve sağlam sonuçlara ulaşmak için yetersiz kalmıştır. Bu nedenle, 2022 yılında düzenlenen **8/14. Yüzyılda Arap Dili, Edebiyatı ve Belâgatı Çalışmaları** adlı çalıştay Osmanlı dönemine giriş mahiyetinde dönemin ilmî tevarüsünü açıklamaya yönelik yapılmıştır. Bu çalıştayın devamı niteliğindeki bu sempozyumda dönem daha geniş bir perspektiften ele alınacak, sonraki yüzyılların ele alınması planlanan çalıştay ve sempozyumların bir başlangıcı olarak, alanda uzman akademisyenlerin bir araya gelip çalışmalarını sunup tartışmalarına imkan verecektir.

Birincil amacımız 8/14. yüzyılda başta Anadolu olmak üzere Anadolu ile etkileşim içinde olan diğer İslâm coğrafyalarında yetişmiş dil, edebiyat ve belâgat alanında eserler vermiş alimler, bu alimlerin eserleri ve tartışılan meselelere odaklanmaktır. Kısaca hedef, dönemdeki entelektüel bilgi birikimini ortaya koymaktır. Bunun için de mevcut eserler yanında tabakat, külliyyat, bernâmec vb eserler de önem arz etmektedir.

Ayrıca söz konusu dönem şiir ve sanatsal nesir açısından da çok zengindir. Bu zenginliğin ana hatlarının belirlenmesi, öncesi Arap edebiyatına katkısının ve sonrasına da etkisinin tespit edilmesi bu sempozyumun beklenen çıktılarından. Ek olarak Bedi ilmi ve Bediyyat diye adlandırılan şiir türü de bu sempozyumun öne çıkan başlıklarıdır.

Bunlara ek olarak erken dönem Anadolu'da yetişmiş Çandarlı Kara Halil (ö. 789/1387), Cemâleddin el-Aksarâyî (öl. 791/1389), Ahmet en-Niksârî (761/1360'da hayatta) gibi alimler ve eserleri yine bu sempozyumun odak noktalarındandır.

Sempozyum Dili: Türkçe, İngilizce ve Arapça

Özet Kelime Sınırı: 250 Kelime

Başvuru İçin Özetlerin Son Teslimi: 03 Haziran 2024

Kabul Edilen Özetlerin İlanı: 24 Haziran 2024

Tebliğlerin Tam Metninin Son Teslimi: 20 Eylül 2024

Sempozyum Tarihi: 6-7 Aralık 2024

Toplantı Tarihi: 6-7 Aralık 2024

Yer: Marmara Ün. İlahiyat Fakültesi / İstanbul Medeniyet Ün. İslami İlimler Fakültesi
Sempozyum, seçilecek tebliğlerin son halini (makale) kitaplaştıracaktır.

İletişim e-mail: arapdiledebiyati@marmara.edu.tr

Web: arapdiledebiyati.etkinlik.marmara.edu.tr

Adres:

Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Altunizade Mahir İz cad. 34662 Üsküdar
/İSTANBUL

İstanbul Medeniyet Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi: İstanbul Medeniyet
Üniversitesi Kuzey Yerleşkesi E Blok, Ünalın Mah. Ünalın Sok. D-100 Karayolu
Yanyol 34700 Üsküdar/İSTANBUL

8/14. yüzyıl Arap Dili, Edebiyatı ve Belâgatı Çalışmaları Sempozyum Konuları:

1. Şahıslar/Alimler/Edîbler

14. yüzyılda Anadolu'da, Türkistan-İran coğrafyasında, Kahire-Şam merkezli Memlûklerde yaşamış ya da bu bölgelere etki etmiş isimler. Özellikle;

- Çandarlı Kara Halil (ö. 789/1387)
- Ebû Hayyân el-Endelusî (ö. 745/1344)
- İbn Nübâte el-Mısırî (ö. 768/1366)
- Cemâleddîn Aksarâyî (ö. 791/1388-89 [?])
- Mehmet el-Kayserî (761/1360'da hayatta)
- Ahmet en-Niksârî (761/1360'da hayatta)
- Şemseddin el-Konevî (öl. 788/1386)
- Alâeddin Esved (öl. 800/1397)

...

2. Literatür

a. Edebiyat

-Nazım (Şiir, Bedî'iyât...)

-Nesir (Makâmât, İhvâniyyât, Mektuplar, Nasihatnâme, Rivâyet, Ahbâr, Nevadir, Mizah, Emsal, Hikemiyyât...)

b. Belâgat

-Telifler, Şerhler, Hâşiyeler, Muhtasarlar...

-Telhis şerhleri

-Bedi ilmi

c. Sarf-nahiv-sözlük

d. Tabakât ve Bernâmeec Eserleri

e. Vaz' Eserleri

...

3. Ekoller

-Belâgat Ekolleri

-Nahiv Ekolleri

...

4. Meseleler

- Kütüphanelerde bulunan yazma eserler

- İcâzetnâmeler

-Şiirdeki değişim

...

5. Bölgeler

-Anadolu

- Türkistan-İran coğrafyası
- Kahire-Şam merkezli Memlûkler